

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Організація поводження з медичними відходами (частина 1)

Роман Колесник

завідувач відділу антимікробної резистентності та інфекційного контролю
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

6 ТОНН

**інфекційно-небезпечних відходів
генеруються в Україні щодня**

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

**ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

**МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ**

Медичні відходи. Законодавство

- Закон України «Про відходи» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80#Text> → Закон України «Про управління відходами» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#n943>
- Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами (постанова КМУ від 13 липня 2016 р. № 446 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/446-2016-%D0%BF#Text>)
- Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом (постанова КМУ від 02 грудня 2015 р. № 1001 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2015-%D0%BF#Text>)

Закон України «Про управління відходами»

Документ 2320-ІХ, набирає чинності, поточна редакція — **Прийняття** від **20.06.2022**

(Остання подія — **Набрання чинності**, відбудеться **09.07.2023**. [Подивитися в історії?](#))

 Картка документа Зміст документа Пошук у тексті Текст для друку

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про управління відходами

Цей Закон визначає правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Закон України «Про управління відходами»

Стаття 17. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері управління відходами

1. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право:

1) зберігати відходи на об'єктах оброблення відходів до проведення операцій з оброблення строком до одного року;

2) брати участь у розробленні Національного плану управління відходами, регіональних, місцевих планів управління відходами та програми запобігання утворенню відходів у встановленому порядку;

3) брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.

2. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

Закон України «Про управління відходами»

Стаття 17. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері управління відходами

1. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право:

1) зберігати відходи на об'єктах оброблення відходів до проведення операцій з оброблення строком до одного року;

2) брати участь у розробленні Національного плану управління відходами, регіональних, місцевих планів управління відходами та програми запобігання утворенню відходів у встановленому порядку;

3) брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.

2. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

Закон України «Про управління відходами»

Стаття 17. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері управління відходами

1. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право:

1) зберігати відходи на об'єктах оброблення відходів до проведення операцій з оброблення строком до одного року;

2) брати участь у розробленні Національного плану управління відходами, регіональних, місцевих планів управління відходами та програми запобігання утворенню відходів у встановленому порядку;

3) брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.

2. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

Закон України «Про управління відходами»

Стаття 17. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері управління відходами

1. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право:

1) зберігати відходи на об'єктах оброблення відходів до проведення операцій з оброблення строком до одного року;

2) брати участь у розробленні Національного плану управління відходами, регіональних, місцевих планів управління відходами та програми запобігання утворенню відходів у встановленому порядку;

3) брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.

2. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

Закон України «Про управління відходами»

Стаття 17. Права та обов'язки суб'єктів господарювання у сфері управління відходами

1. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право:

1) зберігати відходи на об'єктах оброблення відходів до проведення операцій з оброблення строком до одного року;

2) брати участь у розробленні Національного плану управління відходами, регіональних, місцевих планів управління відходами та програми запобігання утворенню відходів у встановленому порядку;

3) брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.

2. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

Медичні відходи. Законодавство

- Правила утилізації та знищення лікарських засобів (наказ МОЗ від 24 квітня 2015 р. № 242 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0550-15#Text>)
- Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами (наказ МОЗ від 08 червня 2015 р. № 325 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0959-15#Text>)
- Перелік отруйних лікарських засобів за міжнародними непатентованими або загальноприйнятими назвами (наказ МОЗ від 17 серпня 2007 р. № 490 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1007-07#Text>)
- Перелік сильнодіючих лікарських засобів за міжнародними непатентованими або загальноприйнятими назвами (наказ МОЗ від 17 серпня 2007 р. № 490 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1008-07#Text>)

Медичні відходи. Законодавство

- Порядок ведення державного обліку та паспортизації відходів (постанова КМУ від 01 листопада 1999 року № 2034 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2034-99-%D0%BF#Text>)
- Порядок провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом (постанова КМУ від 03 червня 2009 р. № 589 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/589-2009-%D0%BF#Text>)
- Правила проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори (наказ МОЗ та Міндовкілля від 19 березня 1999р. № 67/59 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0496-99#Text>)

Медичні відходи – відходи, що утворюються внаслідок медичного обслуговування

Медичні відходи утворюються

заклади охорони здоров'я

заклади громадського здоров'я

громадські об'єднання і
благодійні організації у сфері
протидії ВІЛ

До медичних відходів НЕ відносяться

**відходи виробництва
фармацевтичної продукції**

**медичні відходи, що утворюються
в побуті**

Організація поводження з відходами

Система поводження з відходами

Організація поводження з відходами

Відповідальна особа:

1) призначається керівником закладу

2) не може бути медичним працівником і працівником служби охорони праці

ФОП – відповідальна особа

Організація поводження з відходами

Типова схема поводження з відходами

- 1) відповідальна особа (в тому числі в окремому підрозділі **(за потреби)**)
- 2) найменування підрозділу **(за потреби)**
- 3) перелік працівників, залучених до поводження з відходами (окрім, розділення і збирання відходів)
- 4) перелік відходів за категоріями
- 5) перелік аварійних ситуацій та СОП алгоритмів дій для їх усунення
- 6) перелік ЗІЗ відповідно до категорій відходів
- 7) місце(я) тимчасового зберігання відходів у підрозділі **(за потреби)**
- 8) СОП щодо транспортування відходів до місця(ь) тимчасового зберігання відходів
- 9) місце(я) оброблення / знешкодження небезпечних відходів **(за наявності ліцензії)**
- 10) СОП щодо вивезення відходів за категоріями

Категорії медичних відходів

A – побутові (безпечні)

B – епідемічно (інфекційно) небезпечні

C – токсикологічно небезпечні

D – радіологічно небезпечні

Медичні відходи категорії А

харчові

побутові

неконтаміновані

первинна упаковка лікарських засобів

контаміновані великогабаритні
відходи після дезінфекції

Медичні відходи категорії А

Підлягають обов'язковому роздільному збиранню, з метою подальшого повторного використання або перероблення

Медичні відходи категорії А (харчові відходи)

1. зберігання без холодильного обладнання не більше 24 годин

2. контейнери дезінфікуються після кожного спорожнення

3. контейнери встановлюються виключно на контейнерний майданчик

4. кількість контейнерів встановлюється відповідно до потужностей закладу

Дякую за увагу!

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Організація поводження з медичними відходами (частина 2)

Роман Колесник

завідувач відділу антимікробної резистентності та інфекційного контролю
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

Категорії медичних відходів

A – побутові (безпечні)

B – епідемічно (інфекційно) небезпечні

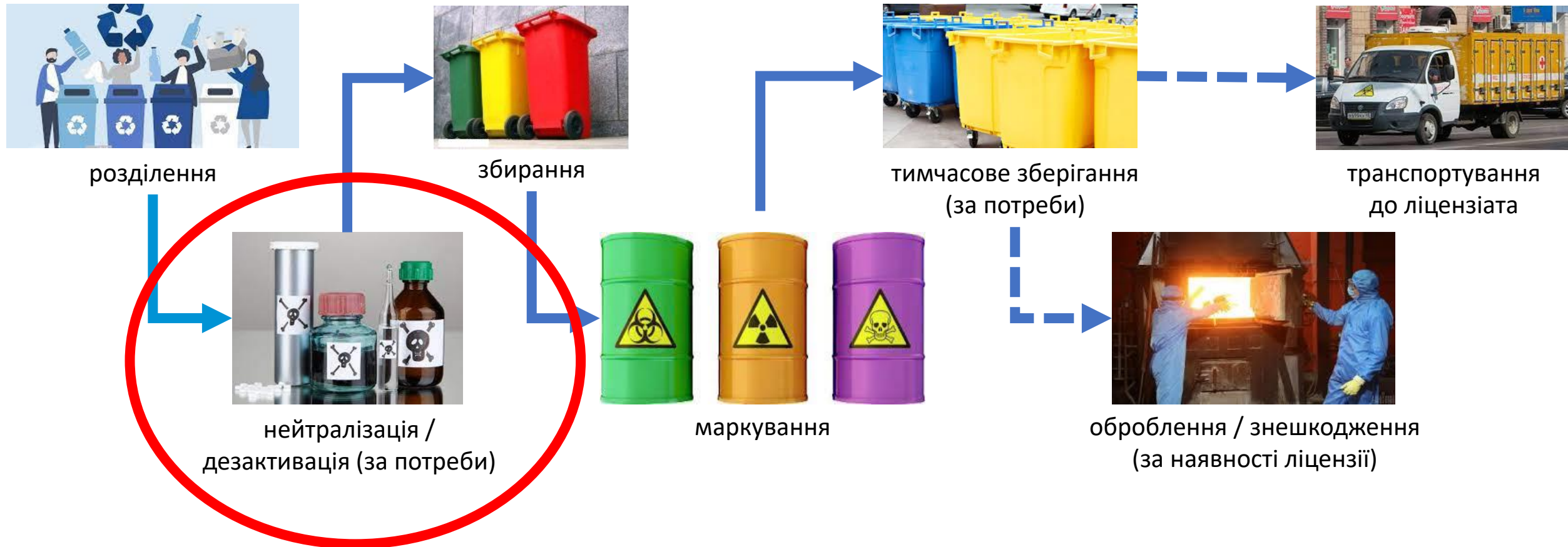
C – токсикологічно небезпечні

D – радіологічно небезпечні

Організація поводження з відходами

Система поводження з відходами

Медичні відходи категорії С

забруднені цитостатиками і
генотоксичними речовинами

первинна упаковка сильнодіючих і
отруйних лікарських засобів

стоматологічна амальгама

Медичні відходи категорії С (НЕ відносяться)

елементи живлення

відходи від обладнання для освітлення

відходи, що містять важкі метали

відходи дезінфектантів

Медичні відходи категорії С (відходи забруднені цитостатиками і генотоксичними речовинами)

утворення

нейтралізація

первинне пакування

вторинне пакування

збирання / первинне пакування

Медичні відходи категорії С (первинна упаковка отруйних і сильнодіючих лікарських засобів)

ПЕРЕЛІК

сильнодіючих лікарських засобів за міжнародними непатентованими або загальноприйнятими назвами

Буторфанол (морадол тощо)*	Butorphanol (Moradol)
Дифенгідрамін (димедрол) (тверді форми)	Diphenhydramine (Dimedrolum)
Зопіклон	Zopiclone
Клонідін (клофелін) (субстанція, рідкі форми)	Clonidine (Clorphelinum)
Матандієнон	Metandienone
Нандролон	Nandrolone
Прометазин	Promethazinum

* Крім аптечок транспортних засобів, у які входить розчин буторфанолу тартрату для ін'єкцій 0,2% по 1 мл у шприц-тюбиках

ПЕРЕЛІК

отруйних лікарських засобів за міжнародними непатентованими або загальноприйнятими назвами

Атропін та його солі (порошок)	Atropinum
Кетамін	Ketamine
Тетракаїн (порошок)	Tetracaine
Тригексифенідил	Trihexyphenidyl
Міорелаксанти периферичної дії, уключаючи їх сольові похідні:	
Атракурій	Atracurium
Векуроній	Vecuronium
Піпекуроній	Pipecuronium
Рокуроній	Rocuronium
Суксаметоній	Suxamethonium

Медичні відходи категорії С (первинна упаковка отруйних і сильнодіючих лікарських засобів)

первинне пакування

вторинне пакування

**знешкодження
(інсинерація)**

Медичні відходи категорії С (стоматологічна амальгама)

**стоматологічний
відсмоктувач**

**сепаратор
амальгами**

**поводження відповідно
до законодавства**

Медичні відходи категорії С

МАРКУВАННЯ

напис: «**Особливо небезпечно**»

первинне пакування

вторинне пакування

напис із зазначенням **відомостей щодо проведеної нейтралізації, за потреби (дата проведення, відповідальна особа, яка проводила нейтралізацію), назва закладу, назва суб'єкта господарювання, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг**»

Категорії медичних відходів

A – побутові (безпечні)

B – епідемічно (інфекційно) небезпечні

C – токсикологічно небезпечні

D – радіологічно небезпечні

Медичні відходи категорії В

небезпечно гострі

органні відходи

зіпсовані вакцини

лабораторні відходи

інфіковані відходи

біологічні рідини

Медичні відходи категорії В

ЗАБОРОНЕНО

розрізати, розбирати і руйнувати відходи; знімати голку зі шприца при збиранні відходів

пересипати і утрамбовувати відходи, окрім оброблених

встановлювати ємності з відходами на відстані менше 1 метра від обігрівачів

дезінфікувати відходи, окрім біологічних рідин і препаратів крові

Медичні відходи категорії В (небезпечно гострі відходи)

голки і шприци з
одягненими голками

бите скло

в/в катетери

ланцети

скальпелі та їх леза

Медичні відходи категорії В (небезпечно гострі відходи)

первинне пакування

вторинне пакування

**знешкодження
(інсинерація)**

Медичні відходи категорії В (небезпечно гострі відходи)

первинне пакування

ЗАБОРОНЕНО

дезінфекція

перероблення

Медичні відходи категорії В (небезпечно гострі відходи)

МАРКУВАННЯ

напис:
«Небезпечно гострі
предмети»

первинне пакування

вторинне пакування

напис із зазначенням
назви закладу, назви
суб'єкта господарювання,
якому передані відходи,
дати передавання, ваги
переданих відходів в кг

Медичні відходи категорії В (небезпечно гострі відходи)

ШЛЯХИ ЗМЕНШЕННЯ КІЛЬКОСТІ

зменшити кількість
проводимих в/м ін'єкцій

безголкові з'єднання

в/в катетери замість в/в
ін'єкцій

Шприци з надягнутою голкою

Чисті (не забруднені кров'ю або іншими біологічними речовинами; цитостатиками, токсичними або сильнодіючими лікарськими засобами) – **категорія А**

Забруднені кров'ю або іншими біологічними рідинами – **категорія В (небезпечно гострі)**

Забруднені цитостатиками, токсичними або сильнодіючими лікарськими засобами – **категорія С**

Забруднені радіоактивними речовинами – **категорія D**

Дякую за увагу!

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Організація поводження з медичними відходами (частина 3)

Роман Колесник

завідувач відділу антимікробної резистентності та інфекційного контролю
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

Категорії медичних відходів

A – побутові (безпечні)

B – епідемічно (інфекційно) небезпечні

C – токсикологічно небезпечні

D – радіологічно небезпечні

Медичні відходи категорії В (імунобіологічні лікарські засоби, з первинною упаковкою лікарського засобу, яка не втратила цілісність)

із закінченим терміном придатності

**які зберігалися з порушенням
холодового ланцюга**

**із візуальними характеристиками, що
змінилися, які не визначені в інструкції
виробника (наприклад, наявність осаду
та/або сторонніх домішок, зміна
кольору і прозорості)**

Медичні відходи категорії В (імунобіологічні лікарські засоби, з первинною упаковкою лікарського засобу, яка не втратила цілісність)

первинне пакування не використовується

вторинне пакування

знешкодження (інсинерація)

Медичні відходи категорії В (імунобіологічні лікарські засоби, з первинною упаковкою лікарського засобу, яка не втратила цілісність)

МАРКУВАННЯ

первинне пакування
не використовується

вторинне пакування

напис із зазначенням
назви закладу, назви
суб'єкта господарювання,
якому передані відходи,
дати передавання, ваги
переданих відходів в кг

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи)

киснева маска

маски медичні

медичне скло

шприц без голки

медичні рукавички

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи)

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які підлягають переробленню)

МЕДИЧНІ ВІДХОДИ ВИРОБЛЕНІ З ТАКИХ МАТЕРІАЛІВ

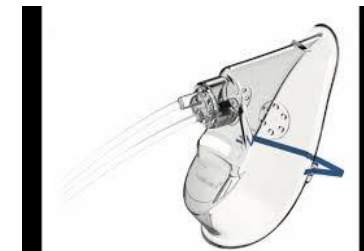
скло

поліпропілен

полівінілхлорид

метал

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які підлягають переробленню)

первинне пакування

оброблення

вторинне пакування

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які підлягають переробленню)

автоклав

при температурі 121°C –
експозиція протягом 30 хвилин

при температурі 134°C –
експозиція протягом 15 хвилин

у випадках підозрюваної /
підтвердженої контамінації
відходів пріонами (наприклад,
відходи нейрохірургічної
операційної), використовується
режим стерилізації при
температурі 134°C протягом 60
хвилин

оброблені відходи

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які підлягають переробленню)

мікрохвильове оброблення

**вимоги до оброблення
встановлюються
виробником обладнання
(зазначаються в
інструкції до виробу)**

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які підлягають переробленню)

МАРКУВАННЯ БЕЗ ОБРОБЛЕННЯ

напис: «**Особливо небезпечно**»

первинне пакування

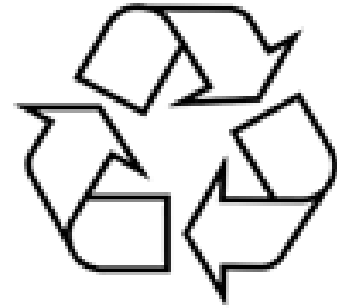
вторинне пакування

напис із зазначенням
назви закладу, назви суб'єкта господарювання, якому передані відходи, дати передавання, ваги переданих відходів в кг

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які підлягають переробленню)

МАРКУВАННЯ ПІСЛЯ ОБРОБЛЕННЯ

вторинне пакування

первинне пакування
не використовується

напис із зазначенням **дати проведення, методу оброблення і відповідальної особи, яка його проводила, назви закладу, назви суб'єкта господарювання, якому передані відходи, дати передавання, ваги переданих відходів в кг**

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які НЕ підлягають переробленню)

**МЕДИЧНІ ВІДХОДИ ВИРОБЛЕНІ З ТАКИХ МАТЕРІАЛІВ,
ЯК ЛАТЕКС АБО МУЛЬТИКОМПОНЕНТНІ**

медичні рукавички

респіратори

Медичні відходи категорії В (небезпечно гострі відходи, які НЕ підлягають переробленню)

первинне пакування

вторинне пакування

знешкодження
(інсинерація)

Медичні відходи категорії В (інфіковані відходи, які НЕ підлягають переробленню)

МАРКУВАННЯ

напис: «**Особливо небезпечно**»

первинне пакування

вторинне пакування

напис із зазначенням
назви закладу, назви суб'єкта господарювання, якому передані відходи, дати передавання, ваги переданих відходів в кг

Медичні відходи категорії В (органні відходи)

тканини, органи, частини тіла,
плацента, ембріони

інфіковані експериментальні тварини

Медичні відходи категорії В (органні відходи)

первинне пакування

вторинне пакування

знешкодження (кремація)

Медичні відходи категорії В (органні відходи)

МАРКУВАННЯ

напис: «**Органні
відходи**»

первинне пакування

вторинне пакування

напис із зазначенням
назви закладу, назви
суб'єкта господарювання,
якому передані відходи,
дати передавання, ваги
переданих відходів в кг

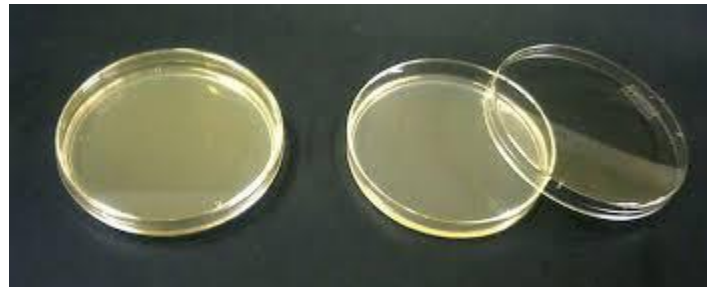
Медичні відходи категорії В (відходи мікробіологічних лабораторій)

мікробіологічні культури і
штами

інокуляції збудників
інфекційних хвороб

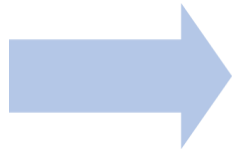

залишки живильних середовищ

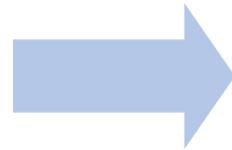
Медичні відходи категорії В (відходи мікробіологічних лабораторій)

первинне пакування

оброблення

вторинне пакування

знешкодження (інсинерація)

Медичні відходи категорії В (відходи мікробіологічних лабораторій)

автоклав

**режим стерилізації
при температурі
134°C протягом 60
хвилин**

вторинне пакування

тимчасове зберігання

Медичні відходи категорії В (відходи мікробіологічних лабораторій)

МАРКУВАННЯ

первинне пакування стійке до автоклавування (інші вимоги не встановлюються)

вторинне пакування

напис із зазначенням **дати проведення стерилізації і відповідальної особи, яка його проводила, назви закладу, назви суб'єкта господарювання, якому передані відходи, дати передавання, ваги переданих відходів в кг**

Медичні відходи категорії В (препарати крові та біологічні рідини)

препарати крові

біологічні рідини хворих на особливо небезпечні / небезпечні інфекційні хвороби (наказ МОЗ № 133 від 19 липня 1995 року)

Медичні відходи категорії В (препарати крові та біологічні рідини)

знешкодження

злиття в загальну каналізаційну мережу

Медичні відходи категорії В (загальні вимоги)

**у місцях утворення
збираються не довше
однієї доби**

**у місцях утворення
збираються не довше
трьох діб**

**ємності для відходів заборонено
заповнювати більше ніж на 75%
або 3/4**

**ємності для зберігання
відходів мають щільно
закриватися**

Дякую за увагу!

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Організація поводження з медичними відходами (частина 4)

Роман Колесник

завідувач відділу антимікробної резистентності та інфекційного контролю
ДУ «Центр громадського здоров'я МОЗ України»

Небезпечні медичні відходи (транспортування в межах закладу)

закритий транспортний візок

**контейнери для
транспортування і
зберігання**

перенесення в руках

Небезпечні медичні відходи (транспортування без оброблення / знешкодження)

подвійне пакування і маркування

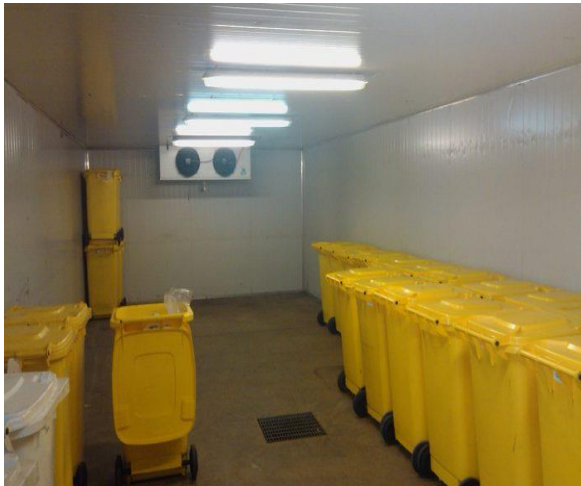

для категорії В дезінфекція зовнішніх поверхонь ємностей (гіпохлорит натрію, йодофор- і фенолвмісні деззасоби, ЧАС)

транспортування спеціалізованим транспортом

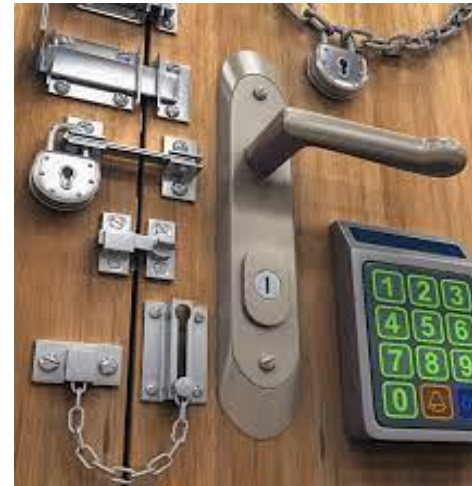
Небезпечні медичні відходи. Тимчасове зберігання

стійкі поверхні та
вентиляція

умивальник і кран
для поливу

попередження
доступу сторонніх

окреме приміщення

Ліцензія на провадження господарської діяльності з поводження з небезпечними відходами

Ліцензуванню підлягає будь-яка діяльність поводження з небезпечними відходами, а саме (для медичних відходів): перевезення, зберігання понад один рік, оброблення (за винятком дезінфекції біологічних рідин хімічним методом), перероблення, утилізація (інсинерація), видалення, знешкодження і захоронення).

Ліцензію повинні отримати закладам охорони здоров'я, в складі яких **наявні**:

- 1) мікробіологічна лабораторія або проводяться відповідні дослідження;
- 2) структурний підрозділ переливання крові;
- 3) структурний підрозділ, який здійснює оброблення або знешкодження небезпечних відходів.

Медичні відходи. Облік

АКТ

передавання відходів № _____
від ____ / _____ / _____ року

Назва закладу охорони здоров'я / код за ЄДРПОУ або реєстраційний номер облікової картки платника податків*: _____ / _____

Юридична адреса закладу охорони здоров'я: _____

Адреса місця передавання відходів (не заповнюється, якщо співпадає з юридичною адресою): _____

Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та контактний номер телефону відповідальної особи закладу охорони здоров'я за поводження з відходами: _____

*фізичні особи, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган, надають серію та номер паспорту (за наявності).

Найменування юридичної особи / прізвище ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи – підприємця / код за ЄДРПОУ: _____ / _____

Юридична адреса суб'єкта господарювання, якому передаються відходи: _____

№ з/п	Вид відходів ¹	Відомості щодо проведеного оброблення / знешкодження / нейтралізації ²	Обсяг відходів, кг	Вид ємності ⁴
1	1.			
2	2.			

¹зазначити вид відходів: медичні відходи категорії В, медичні відходи категорії В (органи відходи хворих: тканини, органи, плацента тощо), медичні відходи категорії В (гострі предмети), медичні відходи категорії С.

²зазначити дату проведення знешкодження/нейтралізації, метод знешкодження/нейтралізації, відповідальну особу, яка проводила знешкодження/нейтралізацію.

³зазначити вагу відходів в кілограмах (кг).

⁴зазначити вид ємності, в якій відходи передаються (наприклад, пластиковий одноразовий непроникний контейнер).

Відповідальна особа закладу за поводження з відходами:

_____/_____
Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) Підпис

Представник суб'єкта господарювання, якому передані відходи**:

_____/_____
Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) Підпис

**не заповнюється для сповіщення шляхом електронної комунікації (телекомунікації) територіального представництва Державної екологічної інспекції України, відповідно до адміністративно-територіальної належності.

Медичні відходи.

Приклад типової схеми для стаціонарного ЗОЗ

Типова схема поводження з медичними відходами

1. Відповідальна особа за поводження з медичними відходами:

- 1) відповідальна особа по закладу охорони здоров'я в цілому – вписати;
- 2) заступник відповідальної особи по закладу охорони здоров'я в цілому-відповідальна особа по діагностичним структурним підрозділам (вписати) – вписати;
- 3) відповідальна особа по структурним підрозділам хірургічного профілю (вписати) – вписати;
- 4) відповідальна особа по структурним підрозділам терапевтичного профілю (вписати) – вписати;
- 5) відповідальна особа по обробленню і знешкодженню медичних відходів – вписати;
- 6) відповідальна особа по постпроцедурному (оброблення / знешкодження) поводженню з медичними відходами – вписати.

2. Перелік працівників залучених до поводження з медичними відходами:

- 1) транспортування медичних відходів категорії А до місця тимчасового зберігання проводять працівники відповідно до графіку, який щомісяця затверджується відповідальною особою за поводження з медичними відходами по закладу охорони здоров'я в цілому;
- 2) транспортування небезпечних медичних відходів (категорії В, С і D) до місць тимчасового зберігання проводять працівники відповідно до графіку, який щомісяця затверджується відповідальною особою за поводження з медичними відходами по закладу охорони здоров'я в цілому;
- 3) нейтралізацію медичних відходів, забруднених цитостатиками / генотоксичними лікарськими засобами проводять працівники:

а) вписати назву структурного підрозділу:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;;

...

б) вписати назву структурного підрозділу:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;

...

в) вписати назву структурного підрозділу:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;;

...

- 4) оброблення медичних відходів шляхом стерилізації / автоклавування проводять:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;

...

- 5) знешкодження медичних відходів (інсинерацію) проводять:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;

...

- б) оброблення відходів біологічних рідин шляхом дезінфекції проводять:

а) вписати назву структурного підрозділу:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;

...

б) вписати назву структурного підрозділу:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;

...

в) вписати назву структурного підрозділу:

вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;
вписати прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) і посаду;

...

Медичні відходи.

Приклад типової схеми для стаціонарного ЗОЗ

3. Перелік медичних відходів за категоріями:

1) категорія А:

а) харчові відходи;

б) відходи, які не підлягають повторному використанню або вторинному переробленню: змішана (паперово-поліетиленова) первинна і вторинна упаковки медичних і немедичних виробів, будівельні відходи, великогабаритні відходи;

в) відходи з паперу (пакування медичних і немедичних виробів, зіпсовані книги, використані журнали для записів тощо);

г) відходи зі скла (пляшки, банки, первинне пакування лікарських засобів, за винятком отруйних і сильнотоксичних, тощо);

д) відходи з пластикових мас (пляшки, PET-пакування, одноразовий посуд, шприци без голки, системи для внутрішньовенних інфузій тощо);

2) категорії В:

а) небезпечно гострі предмети (голки, ланцети для забору крові, шприци з одягнутою голкою, скальпелі, бите скло забруднене біологічними рідинами тощо);

б) імунобіологічні лікарські засоби з первинною упаковкою, яка не втратила цілісність;

в) органні відходи;

г) відходи, що утворилися в результаті діяльності медичних лабораторій (мікробіологічні культури і штами, лабораторні чашки та обладнання, залишки живильних середовищ);

г) препарати крові та біологічні рідини;

д) контаміновані / інфіковані медичні вироби і предмети, які підлягають обробленню з метою подальшого вторинного перероблення:

відходи з поліпропілену (шприци без голки, халати захисні);

відходи зі скла (пляшки, банки, колби тощо);

відходи з полівінілхлориду (системи для внутрішньовенних інфузій, кисневі маски, дренажні трубки);

е) контаміновані / інфіковані медичні вироби і предмети, які підлягають знешкодженню (інсинерації): медичні рукавички, медичні маски, ~~об'єкти~~ захисні шапочки захисні, фартухи захисні, респіратори, перев'язувальний матеріал);

3) категорії С:

а) відходи забруднені цитостатиками;

б) відходи забруднені сильнотоксичними і отруйними лікарськими засобами;

4) інші небезпечні відходи:

а) використані батарейки;

б) ртутьмісні лампи;

в) ртутьмісні термометри.

4. Перелік аварійних ситуацій при поводженні з небезпечними відходами (стандартні операційні процедури щодо алгоритму дій додаються):

1) пошкодження контейнера для зберігання небезпечно гострих предметів;

2) пошкодження мішка для зберігання інфікованих відходів;

3) розлив біологічних рідин / препаратів крові;

4) розлив зіпсованих вакцин внаслідок пошкодження первинної упаковки;

5) розлив цитостатиків / генотоксичних лікарських засобів;

6) розлив ртуті.

5. Засоби індивідуального захисту відповідно до категорій медичних відходів (стандартні операційні процедури щодо одягання і знімання засобів індивідуального захисту додаються):

1) медичні відходи незалежно від категорії: рукавички захисні від хімічних речовин та інфекційних агентів, фартух захисний;

2) на випадок виникнення аварійних ситуацій з небезпечно гострими медичними відходами – медичні рукавички, рукавички захисні кевларові, захисний фартух.

6. Місця тимчасового зберігання медичних відходів вказані схемах будівель / поверхів і наявні в таких структурних підрозділах:

1) вписати назву структурного підроздіту;

2) вписати назву структурного підроздіту;

...

7. Стандартна операційна процедура по транспортуванню медичних відходів категорій до місць тимчасового зберігання додається.

8. Місця оброблення / знешкодження медичних відходів:

1) стерилізації / автоклавування – вказати;

2) знешкодження (інсинерації) – вказати.

9. Стандартні операційні процедури по вивезенню відходів за категоріями додаються.

10. Технологічне устаткування для оброблення / знешкодження відходів:

1) вписати назву та призначення технологічного устаткування;

2) вписати назву та призначення технологічного устаткування;

Керівник _____

Підпис: _____

Медичні відходи.

Приклад типової схеми для ФОП

Типова схема поводження з медичними відходами

1. Відповідальна особа за поводження з медичними відходами – *ФОП* _____).
2. Відповідальна особа за транспортування відходів в межах приміщення / будівлі – *ФОП* _____ / працівник, відповідно до укладеного договору надання послуг.
3. Перелік медичних відходів:
 - 1) категорії А: харчові відходи, відходи пакування;
 - 2) категорії В:
 - а) небезпечно гострі: шприци з голкою, ланцет для забору крові;
 - б) інфіковані: засоби індивідуального захисту, оглядовий інструментарій (шпатель, воронки, інструментарій для гінекологічного огляду тощо), перев'язувальні матеріали;
 - в) зіпсовані вакцини з непошкодженим первинним пакуванням.
4. Перелік аварійних ситуацій при поводженні з медичними відходами (стандартні операційні процедури щодо алгоритму дій додаються):
 - 1) пошкодження контейнера для зберігання небезпечно гострих предметів;
 - 2) пошкодження мішка для зберігання інфікованих відходів;
 - 3) розлив зіпсованих вакцин внаслідок пошкодження первинної упаковки.
5. Засоби індивідуального захисту відповідно до категорій медичних відходів (стандартні операційні процедури щодо одягання і знімання засобів індивідуального захисту додаються):
 - 1) категорія А і В – медичні рукавички, фартух захисний целофановий, бахіли захисні високі;
 - 2) на випадок виникнення аварійних ситуацій з небезпечно гострими медичними відходами – медичні рукавички, рукавички захисні кевларові, захисний фартух целофановий, бахіли захисні високі.
6. Стандартна операційна процедура по вивезенню відходів категорії В додається.

ФОП _____

Підпис: _____

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Дякую за увагу!

